

TRIGODNJA DANICA.

Katolški cerkveni list.

№ 9.

V Četertik 28. Svečana.

1850.

Gospodu K— pri Savini iz Ljubljane.

Nej Ti Dragi pri Savini! nej Ti znano bo,
De besede iskra vsakikrat mi šine,
Kader piše kol' jo Tvoje bratovsko peró,
Kakor blisk u sêrca mojga globočine.

Oh, zakaj nek uladijske *) morajo mejé
Zmirej se ločiti nas od tacih svatov,
K' z nami jih edinajo jezik, vade in sercé —
Od nar blagši in nar ljubši naših bratov! —

O Slovenia! razumen bil je tvoj okus,
Sine vse streniti v eno opasilo,
In po tem zidati vsoko — vnitis viribus! —
Ali oh! — de zvezda ti — ne sveti milo! —
—r.

Bandero kersanske svobode.

Se nam pred očmi stojijo veseliga in žalostniga spomina polni dnevi predlanskiga Susca, ko so cele trume ljudstva po mestih in po vaseh se po ulicah sprehajale, in z muziko in veselim petjem mlado jutro dane vstave praznovalé. Takrat so vihrale iz vsih oken in turnov razne bandera, ter oznanovale veselo prerojenje Avstrije. Pa komej se je serce perviga veselja ohladilo, se je tudi stari zavid in razdvoj med avstrijanskimi narodi zopet vzdignil. Nezvestoba in verolomstvo ste zagernile s svojimi mračnimi perutami prekrasne Lombardo-Beneske ravnine in prebogato Madjarsko deželo. Tu in tam so vihrale rudeče bandera kervaviga punta, in v slepi divjosti je zapeljani Laški in Madjarski narod z ojstrim mečem brodil v svojim lastnim oseréji. Tako pa še hujsi se je k koncu pretečeniga stoletja na Francoskim godilo, kadar je puntarska stranka postavno vlado zmagala in so vodji prekucije, ki so se hinavsko „prijatle in osrečevavce ljudstva“ imenovali, s sladkimi obljubami celi narod pervabili pod bandero grozovitniga, še nikdar videniga punta. Takrat se je tudi prav za prav tisto divje kričanje po svobodi začelo, ki ni od tistihmal nikdar več potihnilo in se je današne dni zopet na tako neznano vižo ponovilo. Ali žali-

*) Politiške.

bog! to ni tista svoboda, ki nam jo je Kristus iz nebes pernesel in nam jo s. evangeli perporočá, ampak svoboda današnjiga sveta le v tem obstoji, de bi nobenih božjih in cioveskih postav ne bilo, de bi smeli brez strahu po grešnih željah spačeniga mesa živeti. Ali taka svoboda je po nauku s. evangelijske le sužnost hudičeva imenovati.

V znamenje svobode, ki so jo svetu obetali, so tisti francoski prekucneži tudi posebno bandero si omislili, ki je bilo belo-môdro-rudeče: in svet je od tistihmal te misli, de je se le francoska prekucija te lepe barve v znamenje svobode izvolila. V tej reči se pa svet hudo moti: zakaj francoski prekucneži si niso teh barv od nikodar drugod izposodili, kakor od cerkve, ktera je belo, môdro in rudeco barvo že v 12. stoletji za barvo kersanske svobode posvetila, ko je cerkveni red trinitarjev, kar pomeni v slovenskim: „red bratov s. Trojice“, v rešenje od nevernikov vjetih kristjanov in sužnih vpeljala. Za vpeljavo tega reda si je Gospod pobožniga mašnika Jean de Mathe izvolil, kteri je v zamaknjeni per daritvi perve s. maše angela zagledal, ki je bil v blišêim belim oblačilu, na persih iz môdre in rudeče barve narejen križ noseč, in je svoje roke deržal nad glavami dveh vjetih, kterih eden je bil Kristjan, drugi pa Mahomedan, to je: turške vere. Ko se je potem ta pobožni mašnik s Filipam od Valois v samotopodal, je zagledal tam beliga jelena, kteri je spet med svojimi rogami môdro-rudeč križ nosil. Ko sta se potem v letu 1198 v Rim podala, od ravno novo izvoljeniga papeza Inocenca III. poterjenje svojiga reda k osvobodanju sužnih sprosit, in se je papežu med s. mašo ravno tisti angelj perkazal, se ta veliki papež ni dolgo ponišljeval, ta lepi red vpejljati in poteriditi, ter je ukazal, de njegovu udje belo oblačilo nosijo, in na oblačilu na persih môdro-rudeč križ. — Tako je tedaj s. cerkev sama po razodenji božjim belo-môdro-rudečo barvo, podobo s. Trojice, v znamenje kersanske svobode posvetila. O koliko blagoslova je v preteku stoletij pod tem banderam kersanske svobode, v živi veri na presveto Trojico, revnimu svetu že perevetelo! Koliko nesreče je pa že cez svet pri-

šlo, od kar je grešna, kervi žejna prekucija to sveto bandero kersanske svobode v znamenje svoje peklenške svobode spremenila. —

Zdaj ko celi svet po svobodi vpije, in so ljudem meje danih postav zmiram se preozke, gotovo vprašanje ni nepotrebno, ktera bi prava pot bila, po kateri se k pravi kersanski svobodi pride? Zgoraj popisane barve nam jo kažejo. Perva barva je bela, ter kaže kerstno nedolžnost. Kakor dolgo to ohranimo, smo v resnici svobodni, in svet in pekel nimata nobene oblasti nad nami, kakor hitro pa njo zgubimo, pademo v sužnost greha in hudiča. — Druga barva je modra ali plava, ter pomeni tiho žalost in grenke solze pokore. Kdor je pot nedolžnosti zgrešil, pa bi zopet rad iz sužnosti greha in hudiča si pomagal, za njega ni druge pomoči, kakor na pot pokore se podati; le ona edina pelja spokorjene grešnike nazaj v raj zgubljenе svobode in preblaziga miru. — Tretja barva pa je rudeča, ter pomeni prelihanje kervi — krono s. marternikov božjih. Ta je tretja in nar lepsi pot, ki h kersanski svobodi pelja, de človek raji vse martre preterpi, tudi raji življenje da, kakor de bi v greh dovolil, in v sužnosti greha in pekla padel. Ta pot se imenuje tudi kraljeva pot, ker je naš kralj Jezus prvi po nji hodil.

Prepustim tihemu premišljevanju pobožnih bravcov, de naj si vsak tisto pet izvoli, ki se njemu zdi potrebna. Menim pa, de nam ne bo od škode, ce se vsi vkupej prav zvesto poti pokore deržimo: de bi kje Bog torila svoje jeze še huje nad nami ne nagnil in nas ne peljal na tretjo pot: zakaj kdo ve, ako bi bili močni in stanovitni zadosti, kelih kervaviga marterništa do dna izpiti? — K—

Jernej Legat,

po Božji in svetiga apostolskiga Sedeza milosti škof Teržaski in Koperski, vse pravoverne zedinjenih škofij pozdravi in blagoslovi.

Katolska cerkev nam oznanuje čas, v katerim je Jezus v pušavi štirideset dni bil in se postil, in nas k enakimu življenju vabi, kakor je tudi Janez Kerstnik v pušavi učil in svoje poslušavce k pokori opominal. Vsako leto opusti sveta Mati katolska Cerkev štirideset dni svoje drage oblačila, običe temno obleko, odpravi vsako veselo petje in godbo, ter v tihoti, z žalostnim glasom in s pepelam potresena opominovanje sv. Janeza ponovi: „Delajte pokoro, zakaj nebesko kraljestvo se je približalo.“ (Mat. 3, 2.)

Pa mi bote rekli: Tako opominovanje je bilo potrebno, pripraviti ljudstvo na prihod Odrešenika; mi pa nismo v tacih okolišinah. Čemu bi se tedaj v pušavo podali? zakaj bi delali pokoro? Ali ne živimo mi morde na svetu, ki je poln revšine in razdjanja, podvrzen vednim siban in pokorjenjem? in ali ni naš Odrešenik zadostil za naše grehe in s svojim prihodom popravil pot zveličanja? — Res je sicer, de živimo kakor postavljeni v strašno pušavo: naše strasti so zemljo, na kateri prebivamo, v pušavo spremenile: zakaj ljubezen je ugasnila, narodi so se iz sovraštva razdelili, srečje so se iz natolevanja ločile in needinost se je v družine vgnezdila. Nič več se ne razveseljuje oko pri pogledu lepiga polja, zakaj povsod se najde lepota nedolžnosti omadeževana, in priprostost se je spreobrnila v zvijačnost; nič več ne vabijo prijetni hribi s hladivno senco, tudi ne lepe doline s cvetecimi travniki, zakaj hudobija je kakor poletna vro-

čina zaterla junško čednost, in oči se pasejo nad gnjusobo greha; in če divje zverine ne nadlegovajo naše samote in nam ne strežejo po življenji, se človek sam pozverini in enak grozovitnemu risu skrivej in očitno svojiga bližniga napade, ter ali v zalezovanji ali v kervavim boji kosi človeško življenje. Ni li to nar groznejši pušava na zemlji? In ker se v tako žalostnim stanu znajdete, kaj bi vam mogel oznanovati kakor resnice, ki jih je oznanoval s. Janez: „Pripravite pot Gospodovo, ravne storite njegove steze.“ (Mat. 3, 3.)

Gospod je vidil razdjanje in pogledal prepad, v kteriga se narodi prekucujejo; zato se je približal in plačilo seboj pernesel; zato je bilo ljudstvo opomnjeno obiskovanja večniga Gospoda nebes in zemlje z znamenji njegove Vsigamogočnosti. On je razzaril solnčne žarke in poletna vročina je polja požgala; zato je imelo veliko deželá slabo letino, in lakota končuje revno življenje. On je poslal nevihte in strašna toča je obropala nograde sladkiga sadu, in spremenilo se je tergačev veselje v žalost. On je napolnil zrak s smertnim strupom in sprehajala se je smert z groznim pogledom po mestih in vaseh, ter je šla skoz vrata lepih gradov in revnih koč, in ni gledala ne na starost ali stan, ne na imenitnost ali bogastvo. — Slehernimu zmed nas se je zdelo, de sliši glas Pokornika na bregu Jordana: „Sekira je že drevesam v korenino nastavljena“, in kdo zmed nas se ni tresel pri strašnim izgovoru: „Vsako drevo tedaj, ktero ne stori dobriga sadu, bo posekano in v ogenj verženo.“ (Mat. 3, 10.) Ali ni morebiti tudi za naše zveličanje pripravno to opominovanje: „Delajte pokoro, zakaj nebesko kraljestvo se je približalo.“ Ali so morde nevarnosti čisto zginile, ki nas opomnijo obiskanja nebeskiga Kralja, kateri, po besedah sv. Janeza, „derži vevnico v svoji roki in bo očistil svoje gumno in bo spravil svojo pšenico v žitnico, pleve pa bo sežgal z neugasljivim ognjem.“ (Mat. 3, 12.) Pa mi bote morde odgovorili: Bog, kakor nar boljši Oče svojih stvari na ti zemlji, ni nikoli pozabil svoje ljubezni do nas. On nas je udaril z dragino, pa nam ni vzel vsakdanjiga kruha, in bo povernil rodovitnost našimu polju. On je zapovedal vetrovom, in raznesli so strupeni zrak; zdrava sapa še pokrepuje naše telesa! — Preljubeznjivi! res se je naša žalost večidel vnovič v veselje spremenila, perslo je za našim strahom pomirivno upanje; ali pa ni tudi morebiti sovražnikov, ki se zaganjajo na sedež Narvisiga, in kličejo pravično masevanje Vsigamogočniga? Ali ni svet poln tiste derhali, ktero je pekel že tačas na zemljo pahnil, ko je prekanjeno popačil našo občino mater, nas storil puntarje zoper Boga in nam rajsko veselje vzel? Se nam ni bati, de bi se peklenški duh novih zvijač poslužil, nam vdihniti nepokorsino do postave večniga Boga in nas tedaj podvreči pravični sodbi narvisiga Vladoarja vesoljniga sveta? Svete zgodbe nam oznanujejo, de je bilo ob času Kristusovim veliko nesrečnih, kateri se iz temote nevednosti niso mogli resiti in hrepeneti po večni dedšini božjih otrok, ktero je Jezus obljubil svojim naslednikom; zakaj peklenški duh jih je storil gluhe in mutaste po tem, ko jim je bil odvzel moč govoriti in jim zaperl ušesa. (Mark. 9, 16—18.) In ali se dan današnji ne godi, kakor ko bi se bila ta telesna bolezen v še bolj žalostno dušno bolezen spreobrnila? Gluhi so postali posvetni modrijani do glasu božjiga, kateri se kakor Sinajska trobenta s priznic glasi, in mutasti so tačas, ko se imajo resnice svete vere razlagati;

gluho je ljudstvo postalo do besedi modriga učenika na poti čednosti in poštenja, in mutasti so vodji, kadar je treba opomniti na nevarnosti dušne vne-marnosti, in de naj se zaničevana vera zopet spo-štuje; mutasti so starši, kadar hišna sreča njih po-velja potrebuje; in gluhi so sinovi, kadar se po-božni govori imajo in svete pesmi pojó. Pa kaj? sej se še glas lastne vesti nalaš zadusi v razsajanju ukajočiga sveta, in grešnik nima jezika za obuje-nje žalosti, kadar ga nenadama angel maševanja pred stol večniga Sodnika pokliče.

Oh, kako žalostni je stan ljudi v ti dušni bo-lezni! Ne čutijo resnice, ktera bi jih pogubljenja resila; ne poslušajo sveta, kteri bi jih na poti pra-vice vodil; ne pazijo na glas poterjenja in tolazila v neogibljevih stiskah sedajnega življenja: zadnjič jih napade obupanje, in kakor obsedeni, ki ga nam sveti evangeli popise, zdvijani in gabajoči se va-ljajo v pozemlskim prahu, studé življenje in pre-klinjajo večnost. — Ali ga ni zdravnik, kteri bi zamogel ozdraviti to grozovitno bolezen? ali ga ni zdravila, ktero bi imelo moč jo ozdraviti? Ko je Jezus ozdravil gluhomutca in je hudiča izgnal iz nesrečniga sina, ki ga je bil žalostni oče k njemu pripeljal, je podučil apostelne, kako se taka boleznin ozdravi, rekoč: „Ta rod (hudičev) se ne izžene drugači, kakor le z molitvijo in s postam.“ (Mat. 17, 20.) Vidite tedaj, de vas po pravici vabim k po-kori po molitvi in postu, ker se samo s tem zdravi-lam duša tiste mlačnosti rešiti zamore, ki jo ne-pripravno stori dopernašati vsaktero čednost; samó s tem zdravilam se ozdravi človeška duša slepote in nevednosti, se poterdi v čednostih, zadobi in ohrani popolnoma zdravje, najde mir in vživa ve-selje božjiga kraljestva. Kdo bi v resnici hotel ter-diti, de gostovi per obilnih obedih in veselih večer-jah žele slišati razlaganje resnobnih pobožnih po-govorov, ali de per kozarcih polnih vina hočejo poslušati oznanovanje večnih skrivnost in pravičnih božjih sodbá? Uho noče poslušati resnic modrosti božje in naredb božje postave, kakor, kadar tre-buha preobilno jedilo in glave nezmerna pijača ne teži. Ravno tako se ne more tirjati, de bi se de-te govoriti učilo, ko bi nobenkrat ne smelo v družbo ljudi, kteri bi z njim govorili; ali de bi vam reven pastirček lepe govore razlagati znal, ko bi noben-krat samote ne bil zapustil, kjer mu je le mutasta živina edino družtvo bila: ravno zavoljo tega člo-vek ne zna govoriti od nebeških reči, ako se ni po-pred z molitvijo podučil Bogu svoje želje pošiljati in sprostiti od Njega pomoč z višave in nikda bo mogel združiti svojiga glasu z veselim sv. a petjem zvoljenih, ako se ni nikoli s svetim premišl-jevanjem in pobožnimi molitvami k družbi nebeških duhov povzdignil. Krotenje, zderžanje in post so torej zdravilo, ki ozdravi dušo duhovne gnujsobe, in molitev razveže mutaste jezike za lepo petje.

K temu delu kersanske pobožnosti in pokore vas povabim, Preljubeznjivi! posebno v tem postnim času. K takim pobožnim delam vas že lastno sercé vabi, ktero je vse k pobožnosti nagnjeno in polno strahu božjiga; in k njim vas še več napeljuje brit-kost, ki ste jo pretečeno leto okusili, ko so smert-ne groze in strašne nadloge zemljo v prostorno pokopališe spremeniti žugale, in le upanje večniga raja je serca v hudi skušnji poterdovalo, v ktero je Vsigamogočni po svoji neizmerni pravičnosti člo-veški rod postaviti hotel. Prizadevajte si torej, ne zamudite časa zveličanja, dnevi milosti; ne bodi vam zadosti le poslušati svetov dušniga zdravnika in

hvaliti posebniga zurjenja, s kterim si pobožni prid-garji vas pregovoriti prizadevajo, de ozdravite rane svoje duše z zdravilam svetih zakramentov, temuč skerbite v resnici za popolnoma ozdravljenje in za vedno zdravje, ki ga le v sereni sklenitvi z božjim Zveličarjem najti zamorete, ker vas On sam opo-mina: „Resnično, resnično vam povem, ako ne bote jedli mesa Sinu človekoviga in pili Njegove kervi, ne bote imeli življenja v sebi.“ (Jan. 6, 54.) Per-stopite torej v prihodnjim velikonočnim času k mizi Gospodovi s tisto živo vero, ki so jo pokazali učenci božjiga Učenika, ko jih je zavoljo njih resnične ljubezni poskusil bil, in so rekli: „Gospod! h komu pojdemo? besede večniga življenja imas.“ (Jan. 6, 69.) In vi vsi, kteri morde več let nebeškiga kruha niste okusili, spomnite se, de je gotova smert bol-nika, ako terdovratno zametuje revšine zdravila in ima stud nad pokrepčevavno jedjo, in premislite, v kakšni prid bi vam mogel pač biti kruh angelski v zadnji uri vašiga popotvanja v večnost, ako bi per popolnim zdravji svojiga telesa ne sladke želje, ne lakote po njem ne občutili. Ali me vaša razumna razsoja zagotovi, de nihče zmed vas ne bo zaostal, kadar, kakor Izraelskim sinovam, ki jim je bilo re-čeno ponagliti terdne korake med razkačenimi va-lovi, se vam bo približal žugajoči peklenski so-vražnik, ki zalezuje vsaciga človeka pogrezniti ga v temoto večniga prepada? Svest sim si, de bote v prihodnih dnevih miru in sprave k večerji veliko-nočniga Jagnjeta perstopili, de se bote pripravili k težavnemu potu proti obljubljeni deželi, nebeškemu raj: de se pa tudi slabi in mehkužni ne ustrašijo preobilne ojstrosti kersanske pokore, ktera poravná pot k zveličarju, radovoljno podelimo, kakor v pre-tečenim, tako tudi v tem letu navadno privoljenje za dneve posta in zderžanja, in damo vsim iz ce-liga serca pastirski blagoslov.

Dano z našiga sedeža v Terstu 10. Svečana 1850. *Jernej, škof.*

Post.

Sv. Duh je bil ljubljenea nebeškiga Očeta, ki je Bog in človek skupej, v pusavo peljal. Za-kaj? Zato de se je v pusavi 40 dni in 40 noči terdo postil, se s hudičem vojskoval in ga prema-gal, in poslednjič z angelskimi jedmi pokrepčan bil. V tem je zapopadeno, kaj zlasti moramo tudi mi v postnim času dopernašati, kakó se postiti, de bo naš post po božji volji, in po namenu sv. cerkve.

Z nezderžljivostjo je človek grešil. Kača mu je obétala: Oči se ti bodo odperle, in Bogu boš enak. Pa človeku se oči z greham niso odperle, ampak zaperle, in ne Bogu, ampak hudiču se je enaciga storil; oslépel je na duši. Ta slepota se mora z zderžnostjo in treznostjo odverniti. Z netreznostjo je človek svoj znotranji mir in svojo zado-voljnost zgubil. Kar je z netreznostjo zapadel, je mislil zopet z netreznostjo doseči: je — po besedah sv. pisma — ssvinjami jedel, ali njegova rev-sina in nesreča je bila le se hujsi. To zadovoljnost in ta znotrajni mir človek le z dušno in telesno treznostjo vnovič doseči zamore. Nezderžljivost, ne-treznost je človeka od Boga ločila: treznost in post sta stopnice, po kterih od Boga odločeni človek za-voljo Jezusoviga neskončniga zaslužnja zopet za-more k Bogu priti s pomočkam sv. pokore. Izrae-lovi otroci so zoper Boga grešili: Mozes se je 40 dni postil, in Bog se je vnovič ljudstva usmilil. — David je bil grešil; postil se je z vso mogočo oj-strostjo, in Bog se ga je usmilil. Ninivljanam je

bilo po božjim povelji napovedano: „Še 40 dni, in Niniv bo konec!“ Ninivljane so post razklicali (še živina se je mogla postiti) in k Bogu vpili. Kralj sam je zalovavno oblačilo oblekel, in zapoved dal: „Slehera zapusti svoje hudobne pota; morebiti Bog nam vender odpusti, de ne poginemo.“ In Bog jim je res bil prizanesel. „Z jedjo je bil Bog razzaljen (v raji), s postam se potolaži;“ pravi sv. Ceno Veroneski.

P. Venturaova bistroumnost.

Neki protestant, ki je P. Ventura zglasovati slisal, ga neizrečeno hvali, in pripoveduje med drugimi rečmi iz njegove pridige, tudi naslednjo prigodbico: „Lansko leto — pripoveduje Ventura — pride mlad človek k meni, le puhlo učen in brez posebnih dušnih zmognost, vender pa profesor na nekim zmed naj slovesniših vseučiliš na Nemškim, in mi reče, de sleherniga, kdor sv. pismo bere, sv. Duh razsvitli, ter zamore lahko sam umeti, kar je k zveličanju potrebno. Vsled tega sim mu rekel: Ako sleherniga kristjana, ki sveto pismo bere, sv. Duh razsvitli, mora vender, za božjo voljo! tudi papež razsvitljen biti, ker je papež saj kristjan. Uni ni vedil, na to odgovoriti, začel je globoko sapo pojemati, in se ozirati proti nebesam.“ J.

Razgled po kersanskim svetu.

Iz Pariza. „Blahovest“ naznani, de bo v Parizu skorej dogotovljena cerkev za slovanske katolčane, ktera bo sredina in ognjišče za delovce v Gospodovim vinogradu na slovanskim polji. Zraven cerkve bo poslopje, kjer se bodo pripravljali slovanski misijonarji in se zbirali katolški slovanski duhovni obojiga obreda (ritus), gerškiga in latinskiga, ter bosta z zedinjenimi močmi delala za razšir in razcvet katolške vere. Sam Pariški nadškof je to napravo pod svojo obrambo vzel, in privolil, de se v ta namen smejo imeti cerkveni govori „de charité“ od usmiljenja. Pervi govor je imel Laccordair 28. prosenca v cerkvi s. Roka. S tem je zbujejen očitni glas zastran Slovanov, k enim je zlasti pripomogel spis nekiga rusovskiga diplomata v časniku „Revue de deux mondes“, kteri je razodel namere rusovskiga cara do katolške vere in cerkve.

Turško. Časniku Univers je došlo iz Carigrada poročilo, de je v Adani na Sirskim 374 gospodarjev ločene armenske cerkve sklenilo, v katolško cerkev prestopiti in je svoj sklep vladarstvu razodelo. Otomanska vlada, ki zdej več vestne prostosti dovoli, ko marsiktere nemške poglavarstva, jim je vradno naznanila, de jih v tem nihče ne overa. Katolški škof iz Alepe, v čigar krogu Adana leži, je torej dva duhovna tje poslal. Razun tega si je Otomansko vladarstvo v kratkim tudi hvalo pridobilo s tem, de je v Carigradu sirotišnici pod vodstvom usmiljenih sester v njeni zadregi v podporo bilo. Tako časti mahomedanstvo v svojim poglavitnim mestu divice kersanske ljubezni in dobrotelčnosti, ko jih kersanski prekuenceži v Švajcu iz svoje srede pahnejo in siloma čez mejo spodé.

London. Veselo in tolaživno je slišati, kako katolška cerkev na Angleškim zmirej lepši cvete in rase. V malo tednih so se spet štirji protestanski pridigarji pod njene krepke perute zatekli.

Nemško. „Nedeljski list“ iz Monastira toži in obzaluje, de se je navadno cerkveno petje tako zanemarilo in popačilo. Več let se že pravo, soglasno petje v cerkvah po mestih in po deželi pogreša. Temu zlegu se pa z vednimi tožbami ali z izdajo veličastnih napevov in podukov v petji ravno tako malo v okom pride,

kakor se z obilnimi molitnimi bukvami duh molitve ne da podbuditi v mlačnih kristjanih. Ko vselej, kadar sila pritiska, se tudi tu veli: Na delo. In berž ko ne iz tega namena so naš prevzvišeni škof, od tega le predobro prepričani, tukajšne bogoslovce 25. Prosenca pozvali, jih krepko in spodbudivno nagovorili, jim imenitnost stariga, Gregorjanskiga koralniga petja razjasnili in jim priporočili, se ga po moči vaditi in ga poleg družih vednost nikakor ne opušati. — Besede vnetiga škofa so jim tako v serce segle, de se jih je koj v prvih dnevih 122 oglasilo, ki se vsak teden urijo in vadijo v petji po navodu učenika v škofijskim seminarji.

Odkar je bila tridesetletna vojska končana (1648), niso protestantje (t. j. Luterani in Kalvinci) nobenkrat toliko perzadevanja kazali, svoje zmote med katolške kristjane zatrositi in katolški cerkvi škodvati kakor ravno zdaj. V Frajburgu na Švajcarskim so l. 1847 Kalvinci kakor divje zveri divjali in neprecenljive Jezuite spodili; l. 1848 so odpeljali od ondot pobožniga škofa Štefana Marilley-a kakor jetnika, in l. 1849 so sklenili v tim katolškim mestu, kjer je nekdanj steber katolške vere proti protestantom, Jezuit Peter Kanizi, učil, kalvinsko šolo napraviti. — Po spričevanji Genfskiga oglednika lazijo protestanski podpihovavci po Savojskim in Piemonteškim sem in kje, de bi v Genfu natisnjene in popačene svetopisemske bukve prodajali in Kalvinove zmote razširili. Velika podpora so jim laški demagogi ali šuntarji. Mladost v Turinu že govori zoper vero, de je groza slišati. — V Klermontu na Francoskim je vlani en učence 2. klasa za plačilo svoje pridanosti dobil vse bukve, ki jih je hudobni sovražnik kersanstva Voltér na svitlo dal! Kam pridejo šole, ako niso pod varstvom in skerbjo cerkve? In vonder so učitelji ljudskih šol na zgornjim Štajerskim se prederznili ministerstvo prositi, de bi se pravice cerkve in države do šol razločile; dalej de bi učitelji ne bili več cerkovniki.

Nar več podpore protestantom pruska vlada daje. Kako so pa pruski protestantje že skorej ob vso vero peršli, se vidi iz tega, de od 350.000 protestanskih prebivavcov v Berolinu, od koder je od avstrijskiga ministerstva uka zopet nov profesor matematike, Dr. Jakobi na Dunajske visoke šole poklican, le okoli 20.000 očitno božjo službo obiskuje! — Velika škofija v Pragi na Českim je še zmiraj brez veliciga pastirja. Bog ga ji kmalo daj, zakaj čedalje več ljudi odpada tam od katolške vere in prestopa k protestanski. Tudi iše luteranski pastor Kosut več ljudi na svojo stran pravititi z očitnim listam, ki ga v českim jeziku v Pragi na svitlo daje!

Praga. Blahovest pravi, de mu je iz zanesljivih virov povedano, de je g. kardinal Švarcenberg od cesarja Praški nadškof imenovan.

Per toliko žalostnih pergodbah pa je veselo slišati, de sta škofa v Blois in v Montaubanu na Francoskim v svoje škofije patre Jezuite poklicala, ter jim vodstvo mladih duhovnikov v ondotnih seminiših izročila. — V primorskih mestah Toulon in Brest ima francoska vlada veliko hudodelnikov iz cele dežele na barkah zapertih, ki morajo tam mnoge dela opravljati. Viditi, de je le sv. katolška vera v stanu te izveržence poboljšati in človeški družbi neškodljive storiti, je sedanje vladarstvo zapovedalo, de bi se per tih jetnikih misjoni imeli, kteri per družih ljudéh toliko dobriga storé. In glej! to važno in težavno delo je izročeno patram Jezuitam. Iz Liona je v ta namen v Brest poklican sloveči pridigar P. Lavigne.

Opomba. Cerkevne zgodbe se bodo prihodnjimu listu pridjale.